

HRVATSKA MISAO

PREDPLATA ZA ŠIBENIK I AUSTRO-UGARSKU GODIŠNJE K 14—, POLUGODIŠNJE I TROMJESEČNO SURAZMJERNO, MJESEČNO K 1 20. — POJEDINI BROJ 10 PARA. — OGLASI PO CIJENIKU. PLATIVO I UTUŽIVO U ŠIBENIKU.

IZLAZI SRIEDOM I SUBOTOM

::: TELEFON BR. 74. — ČEKOVNI RAČUN 129.971. :::

UREDNIŠTVO I UPRAVA NALAZE SE NA TRGU SV. FRANE IZA OBCIN. PERIVOJA. — VLASTNIK, IZDAVATELJ I ODGOVORNI UREDNIK JOSIP DREZGA. — TISAK: HRVATSKA ZADRUŽNA TISKARA U ŠIBENIKU, U. Z. S. O. J.

GOD. II.

ŠIBENIK, 1. SRPNJA 1914.

BR. 52.

NJIHOVE VISOSTI

Frano Ferdinand i Sofija Hohenberg

poginuli od izdajničke ruke 28. lipnja 1914.

Nek satrap car Nikolaj žive, nek živi i krvnik Bugara srbski kralj Petar, ali smrt Habsburgovcima! Ovo je lozinka velikosrbskog nacionalizma, i ova je lozinka prešla u djelo,

Na Vidovdan!

Negdje se cere velikosrbski zubi, jer misle, da su pogubljenjem dvaju habsburgovića pomakli mnogo bliže hrvatskim zemljama prijesto Karagorjevića.

Kada smo u prošlom broju donosili, kako mostarski Srbi otvoreno poručuju, da oni neće dočekati nasljednika prijestolja pri posjetu u Mostaru: kada smo čitali opetovano o razvratnim ekcesima mladosti protiv profesora, i lih zato, jer su ti profesori Hrvati — predosjećali smo pogibelj kojoj se nasljednik prijestolja izlaže. Ta još je živo u pameti atentat Žerajića prigodom zadnjeg posjeta vladarevog u Sarajevu, još svježi bijes Srba jer na vladu Bosne došao jedan Hrvat.

Ubojice kralja Aleksandra i kraljice Drage morali su da osvježe onu groznu tragediju srbske historije, morali su da prenesu svoje ubilačko strjelivo na budućeg hrvatskog kralja.

Da, nasljednik prijestolja nadvojvoda Frano Ferdinand umoren je, jer je slovio kao veliki zatočnik trijalizma, to jest ujedinjenja i slobode hrvatskih zemalja. Srbski i hrvatskosrbski, u jednu riječ srbski nacionalistički krugovi zakleti su dušmani trijalizma, pa zato i njihova mržnja protiv nadvojvode. Kada je g. 1912. otpoisan na Nj. Veličanstvo kralja memorandum pravaških zastupnika iz svih hrvatskih zemalja, jedan primjerak tog memoranduma bio je uručen i prijestolonasljedniku nadvojvodi Franu Ferdinandu, koji je taj dokument primio velikom ljubavlju i poštanjem prema hrvatskom narodu. I baš radi te ljubavi, radi tog poštavanja, nisu ga trpili Magjari.

U današnji ili sutrašnji dan, kako bijaše prvobitna osnova, imao je biti

ovdje, u našem Šibeniku, koga je ljubio i unapredjivao. Prokleta ruka ubojice prekinula mu nit života, nit snova koje je u svojem umnom i jakom duhu pleo. Niti je ta prokleta ruka uzdrhnula pred pojavom jedne majke, supruge nasljednika prijestolja, već je pucala i u Nju, da pogodi u Njoj nevinu joj djecu. A ipak slavjanka je bila ta majka habsburgovića, i ljubav prama slavljanstvu gojila se u Njenoj porodici.

Narodi habsburške monarkije žalit će dugo nasilnu smrt Frana Ferdinanda, jer njom su ugroženi toliki ljepi njihovi snovi, kakve magjarska bahatost nije mogla da trpi.

Vječna im slava!

***

Blagopokojni prijestolonasljednik nadvojvoda Frano Ferdinand od Este, general konjaničtva i admiral, general-inspektor cjelokupne vojske, vlastnik pješ. puk. br. 19 itd., rodio se u Gracu 18. prosinca 1863. Vjenčao se morganatski dne 1. srpnja 1900. sa Sofijom groficom Chotek od Chotkowa i Wognin, sa poznijim predikatom vojvodkinje Hohenberg, rođjene dne 1. ožujka 1868.

Nasljedstvo prijestolja prelazi sada na nadvojvodu Karla Franu Josipa, rođenog 17. kolovoza 1886. Supruga Mu Zita, rođj. 9. svibnja 1892.

Velikosrbska zavjera. PRVI ATENTAT.

SARAJEVO, 28 lipnja. Kada je jutros prijestolonasljednik nadvojvoda Frano Ferdinand sa suprugom vojvodkinjom Sofijom Hohenberg, pri posjetu Sarajeva, htio posjetiti gradsku vijećnicu, bacio je neki slagar prama kočiji bombu. Srećom učinak bombe nije bio takav, da je mogao imati smrtonosnih posljedica: jedino je nekoliko osoba ozledjeno, dočim su prijestolonasljednik i supruga mu ostali netaknuti.

Bijeg i izjava atentatora.

SARAJEVO, 28 lipnja. Bombu je bacio Nedjelko Čabrinović, slagar, Srbin, 21 godinu star. Iza atentata on je skočio u rijeku Miljacku, eda pobjegne, ali skočiše za njim redari i građani, te ga uhitise.

Čabrinović pri preslušanju izjavio je, da je primio bombu od jednog anarhiste iz Beograda, čije ime 'da nezna. Suviše izjavio je, da nema sukrivaca.

Čabrinović pokazao se pri preslušanju vrlo ciničan.

DRUGI ATENTAT.

Umrstvo prijestolonasljednika i supruge mu.

SARAJEVO, 28 lipnja. Prijestolonasljednik je nakon prvog atentata ostao sasvim hladnokrvan te je nakon toga pošao u gradsku vijećnicu, gdje je primljen velikim slavljem. Iza posjeta u gradskoj vijećnici, nasljednik prijestolja je pošao na šetnju po gradu. Kada je bio na zakretu Appelove obale u ulicu Franje Josipa te radi zakreta auto laglje vozio, jedan djak je pucao iz browninga te su hitci pogodili nadvojvodski par. Prijestolonasljednik i supruga mu odvedeni su u konak, gdje su odmah preminuli.

Izjava ubojice.

SARAJEVO, 28 lipnja. Ubojica zove se Gavrilo Princip. Njemu je 19 godina, a rođen je u Grahovcu, kotara Livno, učenik, Srbin.

Uapšen, pri preslušanju izjavio je, da je učio dugo vremena u Beogradu, te da je već davno namjeravao ubiti, i to iz nacionalističkih motiva, bilo koju visoku ličnost. Čekao je danas na Appelovoj obali, da prodje prijestolonasljednik, te je izveo atentat, kada je automobil nadvojvode bio

pri zakretu u Franje Josipa ulicu, gdje je automobil morao laganije voziti. Buduć se u automobilu nalazila i nadvojvodkinja, u prvi mah je oklijevao, ali je zatim ipak izpalio dva hitca, koja su smrtno pogodila.

Još jedna bomba.

SARAJEVO, 28 lipnja. Malo koračaja dalje od mjesta, gdje se dogodio drugi atentat, nadjena je još jedna bomba, netaknuta. Izgleda, da ju je ostavio treći urotnik iza kako je vidio, da je Čabrinovićev atentat uspio.

Ovo sve pokazuje, da je bila zasnovana čitava zavjera, kojoj niti vode u Beograd.

Iz ljubavi uzeli se u ljubavi umrli.

„Ja ostajem uza te! — govori vojvodkinja Sofija svom suprugu, kada je ovaj molio da se zakloni u dvor poglavice zemlje. Ali vojvodkinja ostaje uz Njega, uz ljubljeno svog supruga i pada skupa s njim od ubojničke ruke, u zagrljaju ljubavi.

„Sofijo, ostani živa za djecu našu!“ — zadnje su bile Njegove riječi, riječi ljubavi supruga i oca. Ali duše Njihove ljubav je htjela imati združene i poslije smrti.

Iz ljubavi uzeli se, u ljubavi su i umrli. On, nasljednik prijestolja, zaljubio se u smjernu groficu, iz česke velikaške obitelji Chotek, u slavensku kćer. Na putu toj ljubavi stajale su mnoge zapreke, jer članovi habsburškog doma smiju se ženiti samo sa sebi ravnima. Ali Frano Ferdinand ljubi, ljubi plamno i odlučno groficu Sofiju, krepostnu i nadarenu djevojku, i ljubavi za volju odriče se za svoju djecu svih prava na prijestolje.

Uzeše se. A ljubav je savila svoje gnijezdo u ubavom českom Konopištu, i iz te ljubavi poteklo je troje djece. Upliv vojvodkinje na svog supruga bio je velik; oboje bijahu gorljivi katolici. Vojvodkinja Sofija osjećala je slavenski i veliki upliv vršila na politiku svog supruga.

Njihove duše osjećale su tako jedinstveno, da je i djelovanje nasljednika prijestolja kao vladara — a vladar je uistinu bio, jer je sijedi car i kralj Franjo Josip I. prenio na svog sinovca najteže svoje poslove — stajalo pod Njenim uplivom.

Vojvodkinja Sofija htjela je do kraja izvršiti dužnost supruge, htjela je biti sa dragim si vojnom u sreći i u pogibiji.

A maljušana njihova dječica, najstarijemu je 12 godina, toli obljubljenja u pučanstvu na svoje ljubežljivosti i skromnosti, čekaju zalud na poljubac dragih si usana ljubljene svoje majke i milog si oca.

ATENTAT BOMBOM.

Sarajevo, 29. lipnja. Kada je Nj. Visost nasljednik prijestolja sa suprugom vojvodkinjom Sofijom došlo iz ližde u Sarajevo, u grad pred kućom saborskog podpredsjednika i vodje samostalne srbske stranke Dimovića Nedjelko Čabrinović, tipograf iz Trebinja, sin ovdješnjeg gostioničara Vase Čabrinovića, bacio je bombu. Ova bomba pala je na rame suprugi prijestolonasljednika te se skotrljala podalje i eksplodirala pred drugom automobilom, u kojemu se vozio podpukovnik Merici, koji je ostao ranjen te odmah prenešen u gradsku bolnicu. Atentator je na to skočio u Miljacku, da pobjegne, ali ga je uhvatio detektiv Zelmilovski te ga uapasio.

U gradskoj vijećnici.

Sarajevo, 29. lipnja. Nasljednik prijestolja na to je sa suprugom pošao u gradsku vijećnicu. Kada ga je gradski načelnik musliman Čurčić hito da pozdravi, nadvojvoda prekinuo ga riječima: „Nemojte, molim Vas, govoriti. Ovamo se dolazi u goste, a gosta dočikate bombama! To je sramotno.“

„Ja ostajem uza te“.

Sarajevo, 29. lipnja. Nadvojvoda je iz vijećnice htio istim putem natrag, te je zamolio suprugu vojvodkinju Sofiju, da ona podje u konak (dvor poglavice Bosne). Vojvodkinja Sofija odgovorila je na to svom suprugu: „Ne, neidem u konak; ja ostajem uza te“. Prijestolonasljednik je na to odlučio, da podje u bolnicu, da posjeti ranjenog podpukovnika Mericia, a iza toga da će odmah odputovati iz Sarajeva.

„Sofijo, ostani živa za djecu!“

Sarajevo, 29. lipnja. Kada je nasljednik prijestolja pošao automobilom da posjeti bombom ranjenog podpukovnika Mericia, kod zakretanja iz latinske čuprije u ulicu Franje Josipa, drugi atentator Princip, i on Srbin, izpalio je hitac iz browninga. Hitac je probio kožu automobila i pogodio nadvojvodkinju u lijevi kuk. Atentator je na to izpalio drugi hitac, koji je pogodio nadvojvodu u lice. Okolo stojeći skočili su na atentatora, ali on je ipak izpalio još jedan hitac u nadvojvodu.

Nadvojvoda i supruga mu ležali su onesvješteni. Jedine riječi koje je nadvojvoda izgovorio bijahu one koje upravo svojoj uzvišenoj drugarici: „Sofijo, ostani živa, za djecu našu!“

Zadnje bijahu to riječi dobroga Frana Ferdinanda, koji je imao biti veliki, tuman vladar. Ležahu onesvješteni oboje, i kad je automobil stigao pred konak, oni bijahu već mrtvi.

Franjevački provincijal Mihaević dao im oproštenje, uzbudjen i oerošen suzama, jer ubojnička ruka „brata“ Srbina digla nam onoga, koji je istinski ljubio hrvatski naš narod.

Demonstracije proti Srbima.

Sarajevo, 29. lipnja. Danas je Sarajevo bilo pozorištem velikih demonstracija. Već od 8 sati jutrom marširale gradom ogromna povorka Hrvata muslimana i katolika pjevajući carevku i kličući: *Dolje Srbija! Dolje kralj Petar! Živila Hrvatska! Živila Bosna!*

Demoliranje srbske škole.

Pred srbskom školom došlo je do velikih izgrada. Masa demonstranata polupala je prozore škole. Došlo je vojničvo te policija. Demonstranti izniše iz škole sliku carevu uz klicanje: *Živio Franjo Josip I! Živila vojska!* Zatim mnoštvo je provalilo u srbsku školu, čitavo pokučstvo porazbacalo na ulicu, gdje je porazbijano i uništeno. Ovo sve zbilovalo se za jedno pol sata.

Navala na srbske kuće.

Na drugom pak kraju navalile demonstranti na zgradu navališe demonstranti na zgradu srbske „Prosvjete“, iz koje neki Srbi bacahu na svijet kamenje.

Bjesnilo demonstranata osobito se izkaloilo protiv kuća srbskog vodje Gligorija Jeftanovića. Demonstranti provališe njegov privatni stan te uništiše štogod našli. Nadalje provališe u zgradu „Srbske Riječi“ i tu sve uništiše.

Demonstranata ima više hiljada, a odlaze gradom u grupama od sto do hiljade ljudi.

U Čaršiji svi dućani bijahu zatvoreni. Demonstranti dodjohše sjekirama te porazbijahše srbske dućane i pobacihše sve napolje.

U jednom dućanu u ulicu Čemaluša demonstranti porazbacaše vam svu robu i izsjekoše na komade.

U ulici Čemaluša nalazi se i dućan braće Jovičić. Grupe demonstranata su dolazile pred dućan i nisu u nj ticala, jer Jovičić prikazivali se protivničima srbstva i kao vojni liferanti. Ali je nadošla četvrta grupa demonstranata, u koju je Timotej Jovičić pucao te je

Jedan demonstrant ubijen

i baš onaj koji nosio carevu sliku. Gradjanstvo je onda navalilo na braću Jovičić, koji odnesohše krvava ledja te pobjegoše kojekuda. Timotej bio je uapšen, a druga dva brata nalaze se u bolnici.

Prsti Srbije.

SARAJEVO, 29. lipnja. Ovdješnji Srbi odobravaju atentate, jer da je njihov cilj postignut tim što su ubili nasljednika prijestolja nadvojvodu Frana Ferdinanda. Ustanovljeno je, i iz priznanja atentatora i iz vještva stručnjaka, da su bombe iz srbske državne tvornice u Kragujevcu.

Uapšenja.

SARAJEVO, 29. lipnja. Uapšen je srbski vodja Atanasije Šola, jer je uckao na demonstracije protiv Austriji.

Ukupno je uapšeno preko 100 osoba jer u savezu s atentatima.

Prijeki sud.

SARAJEVO, 30. lipnja. Odmah iza atentata proglašeno je obsadno stanje, a sinoć je nad Sarajevom proglašen prijecki sud. Vojničvo je zaposjelo čitav grad.

Prenos smrtnih ostanaka.

SARAJEVO, 30. lipnja. Sinoć u 6 sati prenešeni su lijesovi pri-

jestolonasljednika i supruge mu na kolodvor, a onda vlakom na Metković, odakle će ih danas dreadnought „Viribus Unitis“ prenijeti u Trst, a odanle će u Beč.

Opet bombe.

SARAJEVO, 30. lipnja. Ovdje je nadjeno po ulicama ponovno više bomba sličnih bombi Čabrinovića.

Uapšenje Jeftanovića

Sarajevo, 30. lipnja. Vođa bosansko-hercegovačkih Srba Gligorije Jeftanović uapšen je u Višegradu, u času kada je htio pobjeći u Srbiju.

Demonstracije u Zagrebu.

Zagreb, 30. lipnja. Ovdje su sinoć i preksinoć priredjene velike protusrbske demonstracije, kojima sudjelovalo 10.000 gradjana. Demonstranti navalihše na srbsku banku, na uredništvo „Srbobrana“ i na ostale srbske zgrade te sve porazbijalo.

Sinoć je mnoštvo demonstriralo pred saborom, zahtjevalo odstup Medakovića sa predsjedništva sabora. Sa strahom se očekuje današnja sjednica sabora, jer je oružani aparat pred bijesom gradjanstva nemočan.

Počasti Šibenika.

Priestolonasljednik i Šibenik.

Poginuli nadvojvoda Frano Ferdinand posjetio je g. 1906 Dalmaciju. Tom prigodom poklonio mu se u Zadru u ime Zemaljskog Odbora zastupnik ovog grada i kotara Dr. Ante Dulibić.

Priestolonasljednik upustio se vrlo rado u razgovor sa drom. Dulibićem te se stao informirati o prilikama Šibenika. Ovom prigodom dr. Dulibić upozorio je nadvojvodu na kukavne prilike školstva u našem gradu, u prvom redu na pomanjkanje jedne srednje škole, za koju se Šibenik već 30 godina bori. Priestolonasljednik dao se odmah tu od namjestnika Nardellia izvjestiti, kako se nalazi stvar srednje škole u Šibeniku, a zatim dao mu razumjeti, da se to pitanje ima čim prije riješiti u korist našega grada.

Šibenik dakle ima i poseban razlog, da požali krutu smrt nasljednika prijestolja i Njegove supruge i da im klikne: slava!

Počasti občine.

Obćinska uprava izjavila je brzojavno svoje sažaljenje kabinetjskog kancelariji Njegova Veličanstva i namjestniku grofu Attems. Nadalje objelodanila je proglas na gradjane i obćinbare radi korote, te odredila da se električne goruče svjetiljke obaviju u crninu itd.

Obćinska Uprava upravila je slijedeće brzojave:

Kabinetjska Kancelarija Njegova C. i K. Apoštolskog Veličanstva

Beč.
Duboko potresena groznom vijesću o nasilnoj smrti Našeg Preljubljenog Priestolonasljednika Njegove c. i k. Visosti Prevedrog Nadvojvode

Franja Ferdinarda i njegove Prejasne supruge, koji padohše žrtvom zločinačke ruke, ova obćinska uprava osjećajem dubokog zgražanja u ime vazda vjeronog i odanog naroda ove obćine osudjuje izdajnički crni čin te podastire Pred Previšnje Prijestolje jedno-dušna čustva iskrene i neizmjerne žalosti ovog vjernog puka, koji i u ovom težkom času pridružuje se obćoj žalosti cijele Monarkije i stoji u nepokolebivoj vjernosti, odanosti i ljubavi okupljen oko Prijestolja Sijedog i Milog svog Vladara.

Neka Bog čuva, štiti, poživi i utješi Premilostivog Našeg Cara i Kralja Franju Josipa I. i Prejasni Dom. Obćinska Uprava.

Sličan brzojav upravljen je i majordomstvu blagopokojnog nadvojvode. Predsjedničvo c. k. Namjestništva Zadar.

Duboko kosnuti turbomno vijesti o nasilnoj smrti Našeg obljubljenog Priestolonasljednika Njegove c. i k. Visosti Prejasnog Nadvojvode Franja Ferdinanda i Njegove Plemenite supruge Uzvišene vojvodkinje Sofije Hohenberg cijela ova obćinska uprava u ime cjelokupnog odanog i vjernog naroda ove obćine zgražanjem osudjuje zločinački čin podastrijela je svoja čustva najveće i iskrene žalosti na Previšnje Prijestolje uz čustva nepokolebive vjernosti i odanosti.

Na nenađnu tužnu vijest koja je konsternacijom odjeknula cijelim gradom odmah su u znak pretežke žalosti uz turbono zvonenje zvona bile obustavljene sve zabave i zastave izvješene na po stijega.

U ime ove obćinske uprave i cijelog naroda ove obćine umoljava se i To Predsjedničvo izraziti čustva najveće žalosti i nepokolebive odanosti Prejasnom Domu. Obćinska Uprava.

NEMIRI U BOSNI.

Šibenik, 1. srpnja.

Prama vijestima koje nam stižu iz Sarajeva, položaj u Herceg-Bosni je veoma opasan. Po svemu sudeći, u čitavoj zemlji postoji dobro organizirani komplot, upravljani iz Beograda.

Beogradske „Večernje Novosti“ pred dolazak priestolonasljednika u Bosnu pisale su: „Neka nadvojvoda Franjo Ferdinand dobro promotri Bosnu i Hercegovinu, jer je ovo zadnji put, što će je moći da vidi“. Ovo je značajno i pokazuje, odakle je atentat potekao. Uostalom sam atentator Čabrinović rekao je, da je bombu dobio od jedne osobe iz Beograda.

Pred jedno mjesec bila je u Splitu jedna odlična ličnost iz Bosne, koja je rekla da je čitava Herceg-Bosna puna bomba iz Srbije. Dogodjaji ovo potvrđuju. I nakon atentata bačeno je u Sarajevu još nekoliko bomba. U stanu jedne žene u Sarajevu nadjeno je 20 bomba. Kod draguljara Mitričevića nadjena su četiri puna brwning revolvera.

Skoro cjelokupna štampa, a vanjska, mnijenja je da da atentat djelo Srbije. Nakon atentata nadjeni su u Sarajevu i vlaku Sarajevo-Brod letci, u kojima se govori, da je sada ubijen nadvojvoda Franjo Ferdinand, a za dva dana da će biti ubit i kralj Franjo Josip. Oni da će doći Srbi da oslobode i ove neoslobodjene krajeve.

Čuje se, da je austrijski poslanik u Beogradu dobio napatuk, neka traži od srbske vlade, da se povede najstroža istraga, tko je organizirao ovaj atentat.

Upućujemo međutim na današnje naše brzojavne vijesti iz Sarajeva.

Ustanak Srba?

Sarajevo, 1. srpnja. Još nepotvrđena vijest govori da je preko hiljade oboružanih Srba iz dvanaest sela oko Čapljine diglo se na Čaplinju, gdje su bile velike protusrbske demonstracije.

Iz Zavidovića javljaju da su srbski seljaci iz ondješnje okolice oboružani digli se na Zavidović.

Protusrbske demonstracije u Bosni.

Sarajevo, 1. srpnja. Velike protusrbske demonstracije bile su u Doboju, Samcu, Brčkom, Zupanju, Varešu i Čaplinji.

Sarajevo, 1. srpnja. Prekjučer i jučer ponovno je uapšeno mnogo Srba. Neki od uapšenih bili su pušteni. Granica prama Srbiji strogo je čuvana.

Sva roba iz srbskih dućana, porazbacana, bila je pokupljena. Većina srbskih dućana i jučer cijeli dan zatvoreni. Među Srbima vlada velika potištenost i zaplašenost. Vijest o uapšenju Gligorija Jeftanovića još nije potvrđena.

Sarajevo, 1. srpnja. Sinoć je u Donjoj Tuzli također došlo do protusrbskih demonstracija. Hrvati i muslimani navalihše na srbske kuće i dućane te polupaše prozore i vrata. Nadošlo vojničvo uspostavilo je mir. Više osoba je uapšeno.

Plodovi atentata.

Budimpešta, 1. srpnja. „Pester Lloyd“ javlja, da je zajednički ministar financija, upravitelj Bosne Bilinski bio kod kralja u dužoj audijenci. Pri tome da se je govorilo, da je domaće činovništvo u Bosni nepouzvano te da se ima sadanji režim domaćih sinova zamijeniti sa starim t. zv. kuferaskim režimom t. j. da na svim važnijim mjestima budu strani činovnici.

Uapšenja u Sarajevu.

ZAPLJENE.

Sarajevo, 1. srpnja. Muslimanski „Vakat“ je zapljenjen, jer je donio neke vijesti o nemirima u provinciji. „Hrvatski Dnevnik“ bio je zapljenjen, jer je u uvodniku odobravao protusrbske demonstracije.

U muslimanskoj „Zadružnoj Štampariji“, gdje se štampa muslimansko glasilo „Vakat“, bijaše uapšeno nekoliko slagara, među njima i jedan musliman, pod sumnjom da su u savezu sa atentatorom Čabrinovićem, koji je također par zadnjih dana bio zaposlen u istoj štampariji. „Vakat“ se ogardjuje da bi list i fiskara imali ista zajedničkoga sa komplotom.

Prijeki sud.

Sarajevo, 1. srpnja. Izšlo je imenovanje trojice sudaca, jednog perovodje i jednog državnog odvjetnika za prijeki sud.

Počasti Dalmacije.

Okručnica Zemaljskog Odbora.

Zemaljski Odbor razaslao je obćinama brzojavno slijedeću okružnicu:

Zgrožen doznaj da Zemaljski Odbor za kletu djelo, kojemu su pali žrtvom prejasni priestolonasljednik Njegova Visost Nadvojvoda Franjo Ferdinand i Njezina Visosti vojvodkinja Sofija Hohenberg. Priobćujući tu kobnu vijest obćinskom upravitelju, Zemaljski Odbor dodaje, da je sa svoje strane brzojavno podastro Njegovom Veličanstvu najdužbe žalovanje uz nadu, da će mu živo saučee njegovih naroda i vjera u Boga udjeliti potrebite okriepje i utjehe, a utveren je, da će zaustupstvo te obćine znati da zgodnim načinom dade izražaja osjećajima žalosti ta-mošnjeg pučanstva. Predsjednik Ivčević.

Proglas občine šibenske.

Občina šibenska, na groznu vijest o atentatu, upravila je na pučanstvo sljedeći proglas:

Gradjani! Obćinari! Grozna kobna vijest prostrijela je srca pučanstva habsburške monarhije, u prvome redu čitavog našeg naroda. Pod udarom izdajničke ruke, ljeticima iz sanokrene, nakon što udarac bombe promašio, izpuštie u Sarajevu svoro plemenitu dušu prejasni nasljednik prijestolja Njegova c. k. i Visost Nadvojvoda **Franjo Ferdinand** i uzvišena mu supruga Njezina Visost Vojsvodkinja **Sofija Hohenberg**.

Neće biti obćinara, neće biti uobće vjernog državljanina, kojega ova kobna vijest neće zgroziti. Država, a s njom i naš narod, izgubiše veliki talenat, snažnu ruku i plemenito srce nasljednika prijestolja i milu pojavu Njegove uzvišene drugarice iz slavenske krvi, koji su za Slavene, posebice za nas Hrvate i našu Dalmaciju, gojili tople simpatije.

Gradjani! Obćinari! Nije od potrebe da vas ponukamo, da na ovaj pusti glas izkažete dostojnu počast velebnim žrtvama, jer smo sami svjedoci uzbuđenja koje izazvala u vama crna vijest. Vi ćete zaodjenuti kuće vaše crninom, i zastave vaše vijat ćete na po stijegu, da se pridružite žalosti čitavog prosvjetljenog svijeta. Ali više od vanjskih izkaza u ovom teškom času neka govori duša vaša, koja je postavljala tako lijepe nade u odličja i vrline nasljednika prijestolja.

Gradjani! Obćinari! U potresnom ovom času stelite se oko uzvišene osobe sijedog nam vladara Njegova Veličanstva cara i kralja **Franje Josipa I.** Ljudska opakost pomolima je najuzornije hrastove prejasnog Mu doma, nehtijuć ga poštediti ni u 84. godini života, provedena u ljubavi i radu za Svoje narode. Suzom žalobnicom i osjećajima privrženosti ublažimo Mu tešku bol, moleći od Svevišnjega da Mu dade snage i okrepe, da prebrdi užasnu ovu nesreću.

Poklonimo se žrtvama dužnosti i ljubavi prama Svojim narodima, i čuvajmo svetu uspomenu prejasnog nasljednika prijestolja i Njegove uzvišene supruge. Slava Njima!

Šibenik, 28 lipnja 1914.

Obćinski Upravni Odbor

Upravitelj

Humbert Luger.

Odbornici:

Dr. Vice Ilijadica, Vladimir Kulić, Marko Šarić, Josko Tambać, Ante Ticutin, Krsto Judronja, Josko Karadžić.

Proglas občine skradinske.

Obćina Skradina na pusti glas tragične smrti upravila je pučanstvo ovaj proglas: **Gradjani! Obćinari!** Danas jutrom brzinoz munje pronese se pusti glas da su naš Prijestolonasljednik, Njegova Visost Nadvojvoda Franjo Ferdinand zajedno sa Njegovom Prejasnom Suprugom Njezinom Visosti Vojsvodkinjom Sofijom Hohenberg u gradu Sarajevu pali žrtvom bezbožnog atentata. Pusta vijest bila je po tom službeno potvrđena brozjavom od strane c. k. Poglavarstva u Šibeniku.

Gradjani! Obćinari! Baš u času kada je Njegova Visost svoje visoke vrline uma stavljao na oltar domovine, da ih posveti uređenju i osnaženju vojske, te naše zajedničke obrane, divljačka ruka ugasila je um namijenjen jednakom dobru svijtu naš. I u času kada je Njegova Visost stupio prvi put među naš narod u Bosni i Hercegovini da izbliza upozna potrebe naroda, da kao budući njegov Vladar bude lakše u stanju udovoljiti im i kada je zajedno sa svojom Uzvišenom Suprugom Njez. Vis. Vojsvodkinjom Hohenberg hotio da i svojim pohodom pokaže koliko ljubav Njihova Srca nose prama našem narodu, bogumrzki zločin slomio je ona srca.

I u času kada smo se svi veselili kako naš narod izkazuje iskrenu odanost i privrženost prama svom budućem Vladaru i u Njegovoj Prejasnoj Osobi prama Previšnjog Dinastiji, kada smo o tom očekivali jednake vijesti i iz Sarajeva, kao iz Metkovića i Mostara, sve to u jedan čas pomrsi zločin s koga nas stid obilva, jer se je dogodilo na tlu našega naroda uvijek Cesaru i Kralju i Njegovom Prejasnom Domu prevjernoga. **Gradjani! Obćinari!** Mi najbolje poznamo prokušanu vjernost vašu prema Prejasnom Prijestolju, pa znamo kako svikiolki bez razlike stranaka zajedno s nama ogorčeni ste nad nitkovskim djelom.

Gradjani! Obćinari! Sa tla katastrofe misao leti k glavnom gradu Monarhije, u carski Beč, gdje stoluje Njeg. Velič. naš obljubljeni Cesar i Kralj Franjo Josip I. i pomišlja u kojem moru boli i tuge zavijeno je danas Njegovo dobro i plemenito Sree! Zvjerska zloca nije hotjela poštediti Njega,

dobroga Oca svih svojih naroda, vitežkoga podržavatelja mira, već je uspjela da u onako visokoj dobi ispije do dna gorku čašu zloca i pokvarenosti.

Gradjani! Obćinari! Tumač Vaših čustava potpisano je Upraviteljstvo izrazilo brozjavom Namjesticstvu duboku bol svih obćinara ove občine nad užasnim nedjelom, molbom da budu ta čustva donešena do Previšnjega Prijestolja.

Gradjani! Obćinari! Da pak i vidljivim načinom dadete izraza svojoj tuzi pozivljemo Vas da postavljanjem crnih sagova na Vaše prozore dok traje žalovanje i kad budu određene zadušnice da listom dodjete u crkvu pomolite se za ispokoj duše blagopokojnoga Prijestolonasljednika i Njegove Prejasne Supruge.

Gradjani! Obćinari! U ovom tragičnom momentu okupljeni svi oko Previšnjega Prijestolja, skupimo čustva svoga rluo razložnoga srca u želji neka Bog utješi, neka Bog pokrije Njegovo Veličanstvo Cesara i Kralja Franju Josipa!

Skradin, 29. lipnja 1914.

Načelnik:

Mudražija.

Prijsjednici:

Škubonja, Kišić, Džadžić, Ardatić, Vatavuk, Zorica.

MANIFESTACIJA DRNIŠA.

Primamo iz Drniša 30. lipnja: Danas je bila održana sjednica obćinskoga vijeća u Drnišu radi tragične smrti Njegove Visosti Prijestolonasljednika. Netom je predočena grozna vijest, vijeće je dalo izražaja duboke sućuti nad potresnim činom barskih zločinaca u hrvatskoj zemlji!

Upalo je u oči, što su neka gospoda iz mjesta članovi obćinskoga vijeća pripadnici i vodje opozicije izostali.

Prenos lijesova iz Sarajeva u Beč.

Jedna brozjavka dvorskog ureda za ceremonije javlja: Prenos obih lijesova uslijedio je iz Sarajeva u Metković u ponedjeljak 29 lipnja. Utorak 30 lipnja rano u jutro stigli su smrtni ostanci u Metković, odakle su namjesticnvenim yachtom prenešeni na dreadnought „Viribus Unitis“, koji je u pratnji čitave ratne mornarice, odplivio u Trst, kamo dolazi večeras, a sutra u jutro smrtni ostanci prenest će se posebnim vlakom u Beč.

Neretva u žalosti.

Opuzen, 30 lipnja. (Brz. „Hrv. Misl“). Veseli naš dan od 25 tekućeg mjeseca, kada smo radostni na prolazku pozdravili Njegovu Visost nasljednika prijestolja Franja Ferdinanda, kada je On zadovoljan sa srdačnjom dočeku pučanstva izrazio želju, da se na Petrovo pri Njegovu povratku u Opuzenu opetuje isti prizor, jer bi želio, da i Njegova visoka gospodja vldi što je On vidio, veseli taj dan okrenuo nam se u gorku jutrošnju žalost, kada smo preneraženi gledali, gdje se niz mrtvu našu Neretvu voze samo mrtva tjelesa. Kad se bijasmo pripravili, da uz veliko slavlje i sa sto okičenih brodica izčekamo i srdačno pozdravimo Njihove Visosti, evo bi sudjeno da razplakana srca rećemo zadnji „zbogom!“ onima, uz koje je srce naše priraslo bilo.

Milo i ganutljivo bijaše vidjeti vlasti, braćovštine u crnini, sa svijećama i duplirima, kako sa čitavim narodom i školskom djecom kleče na obali, ovijenoj u crne zastave, među kućama u crno zavilim, te uz plač i iječanje izkazuje zadnju počast milim i velikim pokojnicima. Župnici Opuzena i Slivna podijeliše dragim ostancima sveto odriješnje. Ovo vam je slaba slika naše žalosti, kada je jutros u 7 sati yacht „Dalmat“ prenosio na „Viribus Unitis“ tjelesa nezabornog nam prejasnog nasljednika prijestolja i Njegove uzvišene supruge.

Šarić, načelnik.

U SPLITU.

„Viribus Unitis“ prošao je sinoć kraj Splitsa, i baš uz sami lukobran. Vlasti i gradjanstvo iskazaše počast.

Sprovod u Beču.

Prama dosadašnjim odredbama, sprovod u Beču bit će u petak 3 ov. mj., a svećane zadušnice u subotu.

Beč, 1 srpnja. Car Njemački Vilim dolazi osobno na sprovod, te je izrazio želju da još jednom vidi lice svog prijatelja.

U hrvatskom saboru.

Demonstracije — Medaković ušutkan.

Zagreb, 30 lipnja. Za današnju saborsku sjednicu vladala je velika napetost. Pala je riječ, da se predsjednika sabora dra. Medakovića, srbskog samostalca, nesmije pustiti govoriti i tražiti njegov odstup.

Na sjednici su svi zastupnici došli u crnini. Predsjednik Medaković hoće da govori.

Pribežići viče: Čujmo! Čujmo! U taj čas na klupama opozicije dižu se bučni prosvjedi: „Ne, nesmije Srbin govoriti! Sramota! Srbi su ubili budućeg našeg kralja, nadu našu.“ Medaković nije mogao da dođe do riječi, a kada je ponovno pokušao govoriti, opetovaše se jednaki burni prizori, te je sjednica prekinuta.

Kada je sjednica opet otvorena, kod ponovnog pokušaja Medakovićevo opozicija i opet nije mu dozvolila da govori, tako da je sjednica dignuta a da Medaković nije mogao držati govora u počast poginulima.

Grad i okolica.

Svećane zadušnice obdržavat će se u Stolnoj Bazilici i u svim gradskim crkvama, te u svim župama kotara u subotu dne 4. ov. mj.

Nar. zast. dr. Dulibić izrazio je brozjavno kabinetskoj kancelariji svoje žalovanje radi okrutne smrti prijestolonasljednika i supruge mu. Tako i drugi pravaški zastupnici.

Žalost Šibenika. Sav grad je u dubokoj crnini. Sa dućana, sa stanova, po obali, poljani, viju crne zaslave i crni sagovi, ili trobojnice crnom koprenom pokrivene. Svi dućani imaju svoje izloge zatvorene. Sve zabave bijahu u znak žalosti obustavljene. Zastave na po stijega viju obćina, biskup, svi državni i pokrajinski uredi, škole, društva, crkve, agencije i Šubičevac.

Zvona turbno zvone sa svih crkava svaki dan u večer i u jutro.

Na poglavarstvo stižu mnogobrojne izjave sućuti i lojalnosti. Žalovaše obćina, sve vlasti i uredi, škole, društva, zadruge, poduzeća i mnogobrojni pojedini gradjani. Jučer je žalovalo korporativno svećenstvo sa presvijetlim biskupom na čelu.

Sučut pučanstva. Grozna tragedija bolno se dirnula našeg pučanstva. I gradjani i seljani, koji prekjučer u velikom broju nagrnuli u grad, bijahu potreseni kobnim događajem. Svijet je na jagmu razgrabio proglas obćine, a velike grupe stajale pred tablama za plakatiranje i proglas čitale. Kada je pak izišlo iz 9 sati posebno izdanje našeg lista, bilo je na jagmu razgrabljeno. Mnogo je oko zasusilo i mnoga kletva stigla je ubojicu.

Trajanje crnine. Grad ostaje u crnini sve do dana pokopa. O zadušnicama bit će gradjanstvo obaviješteno posebnim proglasom.

Uapšen jer je odobravao atentat. Prekjučer je ovdje uapšen Ilija Sasić Petrov, pravoslavni, iz okolice benkovačke, sluga u Hotel de la Ville, jer je navodno odobravao atentat i pogrđnim riječima izražavao se o žrtvama atentata.

Današnji broj, radi predbrojnika, sa drži i vanredna izdanja od ponedjeljka i utorka.

Na prostote jedne pogane jezitične.

Od gosp. Nike Fržopa iz Vodica primili smo sljedeću izjavu:

Izvolite uvrstiti u list, kao nadopunjak mom jučerjanim brozjavu, sljedeće: Gosp. Pavao Roca hoće da se proslavi, pa nemoguće boljega uhvatio se laži kao da bi ja bio sa njim raspravljao o demonstraciji u Vodicama, a dočim mi o tome ni progovorili, nego smo ova osudjivali postupak Uprave našeg Sokola glede Čorića i mene.

Laž je da sam se ja Roci ispovjedio da je moje pismo „Hrv. Misl“ iskričljivo i tim izrabljeno.

Glede demonstracije u Vodicama imam samo to da ustvrdim, da je ona bila reakcija na 'azove iz parobroda. — **Niko Fržop.**

Pobjegli djaci. Prekjučer su pobjegli četiri djaka ovdješnje realne gimnazije. U školskoj klupi ostavise pismo, da idu u Crnogoru te nose sobom 1.200 K. Sva potraživanje ostala su dosad bezuspješna. Ti su: Baranović Joso Danin, 16 god., plave kose, niska stasa; Labura Franek Lukin, 18 g., visok, tanak, crnomanijast; Juras Josip, 17 godina; Tome Zenić p. Mate, 18 g., srednjeg stara, plav, nabavica noge unutra. Redarstvo za njima daje potražuje.

Izgubljen jedan zlatan lanac, te se pošteni nalaznik umoljava, da ga preda u u našoj tiskari.

2 sobe sa pokućstvom iznajmljuju se od 15 srpnja. Posebni ulazi. Upitati se u „Hrv. Zadr. Tiskari“.

GOSPODU PREDPLATNIKE molimo, da se sjetite svojih dužnosti te nam čim prije pošalju predplatu.

RIJEDKA PRIGODA STALNOG I DOBROG POSLA! Radi preuzetka drugog posla prodava se još 2 stroja za pletenje bječava i guća. Dobrim kupcima daje se i na mjesečnu odplatu. Tko kupi stroj imat će besplatnu pokuku. Za obavijesti obratiti se JOSIP JADRONJA — ŠIBENIK.

TRAŽI SE jedan dobar radnik za trgovinu cipela u Šibeniku. Poblize obavijesti daje uprava „Hrvatske Misl“.

Br. XII. 51-120 ex 1914. 3-3

OBZNANA.

Namjesticтво namjerava ove godine obdržati praktičnih pokazivanja za sušenje marašaka, a to ne samo za proizvađače već i za one zanimanike, koji se bave takovim obrtom. Takova demonstrativna poučavanja obdržat će se u Vodicama, Jeseničama, Podstrani, Rogoznici i Brelima u svrhu da se pokaže racionalno sušenje, nakon pokušaja obavljenih u državnom nasadu u Arbanasima. Ovoliko se donasa na javno znanje. Od c. k. dalmatinskog Namjesticтва. Zadar, dne 17. lipnja 1914.

Navrnutе loze.

Javljam p. n. obćinstvu da imam lijepi broj navrnutih loza na zeleno, raznih vrsti podloge i navrtaka. Prodajem uz umjerene cijene, uz kaparu od 20%. Za svaku vrst jamčim.

Tko želi ubrzo doć do vina, neka sadi navnutu lozu na zeleno. Pozivljem kupce, neka dodju vidjeti kako uzdržavam razsadnjak, eda se osvjeoće o modernom radu i o dobrom uspjehu, a neka nevjeruju da je loza obolila, jer sve su to izmišljotine.

Prvić-Šepurina, 12. lipnja 1914.

Roko Vlahov Fogulov, glavar sela.

6-10

PRŠUTA
PRVE VRSTI
PRODAJE PO K 2.60 KG.
NIKO JURKOVIĆ
SKRADIN.
2-10

P. T.

Častino se stavi do znanja svakoj cijenjenoj osobi, da smo već od davna osnovali klesarsku zadrugu pod naslovom:

PRVA SPLITSKA KLESARSKA ZADRUGA
registrirana na ograničeno jamčenje
U SPLITU.

Zadruga obavlja svakovrstne klesarske radnje bilo u mramoru ili kamenu uz najpovoljnije uvjete.

Osobito preciznoću izradjuje žrtvenike, balustre, krsionice, nadgrobnе spomenike itd. u najmodernijim slogovima. Skladište je opskrbljeno sa mramornim materijalom, izkođjer mramornim pločama za pokućstvo. Buduće je ista providjena izvrstnim radnim silama i dovoljnim kapitalom, to je u stanju svaku naručbu brzo i tačno izvršiti na podpuno zadovoljstvo gg. naručitelja.

Na zahtjev šalje nacрте, uzorke materijala, kao što i sve upute i razjašnjenja.

Preporuča se uglednom obćinstvu i prepoštovanom svećenstvu, da ju počaste svojim cijenjenim naručbama.

UPRAVA.

Na znanje onima, koji sebe ili djecu na život osigurati žele. Prije nego se osiguraju kod tuđjih zavoda, neka dadu prvenstvo našem jedinom domaćem zavodu

„CROATIA“

koji ima razne ctenike uz povoljne uvjete; razjašnjenja i upute rado daje Zastupstvo

KOPANI & MILKOVIĆ

ZADAR & DALMACIJA.

Zavod također preuzima osiguranja proti požaru.

SPUŽAVA

rafiniranih i prostih

svake veličine i oblika

za sve moguće potrebe te za toilette

imade veliku zalihu

SPUŽVARSKA ZADRUGA U KRAPNJU

Naručbe adresirati na:

Spužvarska zadruga

— ŠIBENIK. —

Prvorazrednom diplomom i zlatnom medaljom na rimskoj i bruseljskoj izložbi nagradjena

TVORNICIA VOŠTANIH SVIJEĆA
Vladimir Kulić,
ŠIBENIK

preporuča svoje proizvode P. N. gg. Župnicima, Crkovinarstvima i Bratovštinama.

Pozor! Sve naručbe, što se prime inicijalno Hrv. kat. nar. gjaštva, na korist njihova davam 5%.

Da postigneš obilan prirod svoga rada na poljodjelskom polju morati ćeš pognojiti svoje usjeve, vinograde, masline, voćna stabla i t. d. sa

40⁰/₀ KALIJEVOM SOLI ILI KAINITOM
15-16⁰/₀ KALCIUMCIANAMIDOM
16-21⁰/₀ THOMASOVOM DROZGOM

I to prema uputama koje svak može da zatraži bezplatno kod potpisane, bilo ustmeno ili pismeno. Ista tvrdka zanimanicima dijeli poučne knjižice o uporabi gnojiva za sve kulture, te prema zahtjevu drži i specijalna predavanja. Ove tri vrsti daju isti uspjeh kao KAS a cjenije od istoga.

Ova gnojiva dobivaju se izključivo kod potpisane tvrdke, kao jedini i glavni zastupatelj i razpačavaoc, i to prema uvjetima postavljenim od tvornica

GRUBIŠIĆ & Comp. -: Šibenik.
(brzjavni naslov GRUBARES — telefon br. 56.)

OBJAVA.

Dajemo na znanje p. n. Obćinstvu da smo otvorili prodaju:

živoga vapna

uz cijenu od kruna 2.60 za sto kg.

ugašenog vapna

uz cijenu od kruna 2. za sto kg.

— sve franko tvornica Crnica-Šibenik. —

Naručbe upućuju se na adresu BATTIGELLI e ROSSI - ŠIBENIK.

Sa veleštovanjem
Peć za proizvodjanje vapna
— u Šibeniku. —

AUTOGARAGE

NAJAM AUTOMOBILA.

Javljam p. n. obćinstvu, da sam otvorio

Autogarage
i najam automobila
novih, vrlo elegantnih, za 4 i 5 osoba.

Cienu veoma umjerene.

TELEFON Br. 61.

NIKO ROSSI.

Najprikladniji dar za svaku prigodu jest

INGEROV ::
ŠIVAČI STROJ

kojim se može šivati, veziti i vrpiti.
Singer Comp. šivači strojevi

dioničko društvo
ŠIBENIK, glavna ulica.

OSIGURANJA ŽIVOTA

u raznolikim najnovijim, modernim i vrlo povoljnim kombinacijama preuzima jedini domaći osiguravajući zavod

„CROATIA“

Osiguravajuća zadruga u Zagrebu. - Utemeljena god. 1884.

CENTRALA: Zagreb, u vlastitoj palači, ugao Marovske i Preradovićeve ulice.

GLAVNA ZASTUPSTVA: Osiek, Rieka, Sarajevo i Ljubljana.

Podružnica u Trstu, Via del Lavatoio br. I. II. kat
Telefon 23-4.

Ova zadruga prima uz povoljne uvjete sljedeće vrsti osiguranja

I. Na ljudski život:

1. Osiguranja glavnica za slučaj doživljaja i smrti.
2. Osiguranja miraza.
3. Osiguranja životnih renta.

II. Protiv šteta od požara:

1. Osiguranja zgrada (kuća, gospodarskih zgrada, tvornica industrijalnih poduzeća).
2. Osiguranja pokretnina (pokuštva, dućanske robe, gospodarskih strojeva, blaga itd.)
3. Osiguranja poljskih plodina (žita, sijena itd.)

III. Staklenih ploča protiv razlupanja.

Zadružna imovina u svim poslovnim granama iznosi K 3.375.050.88
Prihod premija s pristojbama K 1.571.135.97
Isplaćene oštete od postanka zavoda K 6.400.996.52

Sposobni posrednici i akvizitieri primaju se uz povoljne uvjete.

Zastupstvo za Šibenik i okolice
VLADIMIR KULIĆ - SIBENIK

Naslov za brzojave: „JADRANSKA“

CENTRALA U TRSTU

Via della Cassa di Risparmio 5
(Vlastita kuća).

PODRUŽNICE: Dubrovnik — Kotor —
Ljubljana — Metković — Opatija
Šibenik — Spiljet — Zadar.

Kuponi založnica Zemljišno veresijskog zavoda Kraljevine Dalmacije plativi 1,11 kao i uvučene založnice unovčuju se kod
Jadranske Banke u Trstu i svih njezinih podružnica.

Jadranska Banka
Dionička glavnica K 8.000.000. — Pričuva K 700.000

Uložne knjižice. —
Pohrana i administracija vrijednosnih papira. — Kupoprodaja tuzemnih i inozemnih vrijednosnih papira, te deviza i valuta. — Osiguranje efekata protiv gubitku na tečaju pri vučenju. — Ziro računi i tekući računi. — Unovčavanje mjenica, dokumenata, odredaka i izvučeni vrijednosnih papira. — Kreditna pisma, čehovi, vaglia, naputnice. — Predumovi i zajmovi na vrijednosne papire, dionice srečke, robu (Warrants), brodove itd. — Gradjevne veresije.

Pretilinci (Safes) za čuvanje vrijednota u čeličnoj sobi (Tresor) sa posebnim ključevima za klijente, u kojim se pretincama može držati svakovrsne vrijednosti.

Austrijsko parobrodarsko društvo na dionice

:: „DALMATIA“ ::

uzdržava od 1. listopada 1913. sljedeće glavne pruge:

Trst-Metković A (poštanska)	Polazak iz Trsta ponedjeljak u 5.— pos. p. povratak svake subote „ 6.30 pr. p.
Trst-Metković B (poštanska)	Polazak iz Trsta u četvrtak „ 5.— pos. p. povratak svakog utorka „ 6.30 pr. p.
Trst-Metković C (poštanska)	Polazak iz Trsta u subotu „ 5.— pos. p. povratak u četvrtak „ 6.30 pr. p.
Trst-Korčula (poštanska)	Polazak iz Trsta svake sriede „ 5.— pos. p. povratak u ponedjeljak „ 6.30 pr. p.
Trst-Šibenik (poštanska)	Polazak iz Trsta u petak „ 5.— pos. p. povratak u sriedu „ 6.— pr. p.
Trst-Makarska (trgovačka)	Polazak iz Trsta svaki utork „ 6.— pos. p. povratak svake nedjelje „ 1.15 pos. p.
Trst-Vis (trgovačka)	Polazak iz Trsta u subotu „ 7.— pos. p. povratak svaki četvrtak „ 7.15 pos. p.

LJETOVALIŠTE

MORE, HEAD, ZDRAVLJE, DIVOTA.

Opjevano Makarsko Primorje krije u sebi dražesti, koje, osobito u ljetu, privlače i opajaju čovječju dušu.

GRADAC
KOD MAKARSKE

biser je Jadranskog mora. Tko želi zdravlja i ugodnosti, neka ljeti pohri tamo u

Hotel Lavčenj

koji leži na moru, sa krasnom obalom. Hotel ima lijepe sobe za spavanje, izvrstnu kuhinju i podvorbu. Cijene umjerene tako da se ne boji nikakve utakmice.

Hotel je osobito prikladan za ljetovanje, a naročito se preporuča strancima kao izvrstno

KUPALIŠTE

Braća iz Hercego-Bosne, koja svake godine dolaze u naše primorje na kupanje, naći će u Hotel Lavčenj sve udobnosti i okrijepe.

I našim domaćima, koji obično traže ljetni odmora u tuđini, stavljam na srce krasote našega primorja.

Hotel Lavčenj

Gradac kod Makarske

Ante Milošević p. Nikole
vlastnik. 11—30

KUPALIŠTE

Remington Standard

Jedan milijun pisanih strojeva

u porabi.

Model X i XI.

:: BEZ KONKURENCIJE ::

Podpuno

amerikansko pokuštvo

GLOGOWSKI & Co. - TRST

Piazza della Borsa No. 14 I kat
Telefon br. 17—70.

JOSIP ZAMOLA

ovlaštini dekorativni slikar
— u ŠIBENIKU —

Bivši više godina u Trstu nalazi se sada već godinu dana u svom rodnom mjestu Šibeniku, gdje je radio kod raznih tvornica i privatnih radnja te kod Pomorskog Okružnog Zapovjedništva.

Preuzima svakovrstnu radnju uz vrlo umjerene cijene i najvećom brzinom izvedbe. Preuzima i radnje i izvan Šibenika bez povišice cijene. Dosta je obavijestit ga jednom otvorenom dopisnicom na gore naznačenu adresu. Preuzima važne slikarske radnje po crkvama, kazalištima. 14—30

MLIJEKO: kravlje i ovčije, čisto, naravno i sterilizirano, prodaje po 40 para litar, Uzorna Mljekarna J. Drezga.

VELIKA ZLATARIJA

GJ. PLANČIĆ

Vis - Starigrad - Veluluka

:: ŠIBENIK. ::